CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Formy arkusza:	MJAP-R0-100 (wersja A, wersja B), MJAP-R0-200, MJAP-R0-660
Termin egzaminu:	8 maja 2025 r.
Data publikacji dokumentu:	27 czerwca 2025 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
   - popełnia błędy, które
     - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *a weak* zamiast *a week* w zadaniu 3.3.
     - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *agrecion in dogs* zamiast *aggression in dogs* w zadaniu 6.5.
     - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *safe gate* zamiast *security gate* w zadaniu 3.2.
   - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *advans to the next level faster* zamiast *advance to the next level faster* w zadaniu 6.6.
   - udziela odpowiedzi, która
     - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *gate* zamiast *security gate* w zadaniu 3.2.
     - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *you should switch it to silent mode* zamiast *in a silent mode* w zadaniu 3.1.
   - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *library and security gate* zamiast *security gate* w zadaniu 3.2.
   - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *pay a ticket* zamiast *pay* w zadaniu 3.4.
   - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu, np. *będzie droższy* zamiast *be more expensive* w zadaniu 6.8.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku angielskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku angielskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.

5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa[1]		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie […].*	II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi […].	C	A
1.2.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	A	C
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C	B
1.4.			D	A
1.5.			C	D
1.6.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy lub autora wypowiedzi.	B	C

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie […].*	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D	C
2.2.			A	F
2.3.			B	E
2.4.			F	A
2.5.			C	D

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

<table>
<tr><th rowspan="2">Zadanie</th><th colspan="3">Podstawa programowa</th></tr>
<tr><th>Wymagania ogólne</th><th colspan="2">Wymagania szczegółowe</th></tr>
<tr><td>3.1.</td><td rowspan="4">II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie […].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego […].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].</td><td rowspan="4">VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym.</td><td rowspan="4">II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.</td></tr>
<tr><td>3.2.</td></tr>
<tr><td>3.3.</td></tr>
<tr><td>3.4.</td></tr>
</table>

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na włączenie trybu cichego w telefonie / wyciszenie telefonu.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *silent, switched, turned*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
in silent mode

Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
put into/in silent mode put on/to silent mode put on silent/mute turned to/into silent mode turned down to mute switched to silent mode set in silent mode muted / silenced in mute/muted mode in quiet mode	
put in/into/to silent/mute put on/in a silence mode on silence mode in silenced mode on silent silent completely quiet with the sound turned off	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
switched off / turned off / put off left outside the zone / left in the locker (very/really) quiet not too noisy	odpowiedź niezgodna z tekstem
in sailent mode in silent moude	odpowiedź zawierająca zapis odzwierciedlający brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie
in salient mode on the silent moat in silent mote	odpowiedź zawierająca zapis zmieniający znaczenie
(into) silent mode you should switch it to silent mode turn down/switch to mute	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki
in silent mood in silence mute put in silence/silent condition turned off to mute in silent moda	odpowiedź niejasna
put in sleep mode set to flight mode on (a/the) mode	odpowiedź nieprecyzyjna

Zadanie 3.2.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na przejście przez bramkę bezpieczeństwa / kontrolę bezpieczeństwa.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *security*, *gate.*

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
the (library) security gate	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
(a/the) security gate security gate of the library library's security gate security entrance security checkpoint	odpowiedź wskazująca na przejście przez bramkę bezpieczeństwa
security security check security section security zone/area	odpowiedź wskazująca na przejście przez kontrolę bezpieczeństwa
security gates	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
common room / reception secretary gate / security room the door of the library the red zone security line	odpowiedź niezgodna z tekstem
gate / gates library building door corridor	odpowiedź niewystarczająco precyzyjna
reception and security gate library and security gate corner room in the security gate	odpowiedź uzupełniona fragmentem niezgodnym z tekstem
safe/safety gate secure gate security entry security stage security space security system	odpowiedź niejasna

call/calling room calm room corner room special room office room the library next to reception	
security guards beyond the security line	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki

Zadanie 3.3.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na właściwy okres czasu – jeden tydzień.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *one*, *week.*

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
a/the week
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
7 days / seven days week / one week week ahead / in advance

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
weeks	odpowiedź nieprecyzyjna
a weak	odpowiedź zawierająca błąd zmieniający znaczenie
30 minutes a week after the first visit a week early	odpowiedź niezgodna z tekstem
application at reception one/a weeks one week's on week in one week	odpowiedź niejasna
one week's notice	niespójna z otoczeniem luki

Zadanie 3.4.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na brak konieczności ponoszenia opłat.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *pay, money, fee, charge.*

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
pay (for the use of a locker / to use a locker)	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
pay for it/them pay a/the (locker) fee pay a fee/charge for using lockers pay charges pay (the fee) for using it/them pay for access to the lockers pay (any/some) money pay for a/the lockers	
pay for locker fee pay the cost	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
pay a ticket give money charge (lockers) follow that rule charge their online card file	odpowiedź niejasna
pay a lot leave/carry books have/book lockers obey the rules keep (only) the library books in the lockers pay for booking lockers pay for storing pay additional fee	odpowiedź niezgodna z tekstem
pay online	odpowiedź uzupełniona fragmentem niezgodnym z tekstem
no charge be charged/paid	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
3.1.	silense mode / silent moude
3.2.	seciurity gate / security gatte
3.3.	---
3.4.	pay a fea

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].*	III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	C	C
4.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B	B
4.3.			D	D
4.4.			A	A
4.5.			C	C

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].*	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	B	A
5.2.			F	E
5.3.			A	C
5.4.			E	F
5.5.			C	B

Zadanie 6.

<table>
<tr><th rowspan="3">Zadanie</th><th colspan="2">Podstawa programowa</th><th colspan="2">Poprawna odpowiedź</th></tr>
<tr><th rowspan="2">Wymaganie ogólne</th><th rowspan="2">Wymagania szczegółowe</th><th colspan="2">Wersja arkusza</th></tr>
<tr><th>A</th><th>B</th></tr>
<tr><td>6.1.</td><td rowspan="4">II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].</td><td rowspan="3">III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.</td><td>C</td><td>B</td></tr>
<tr><td>6.2.</td><td>A</td><td>C</td></tr>
<tr><td>6.3.</td><td>A</td><td>D</td></tr>
<tr><td>6.4.</td><td>III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.</td><td>B</td><td>C</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Zadanie</th><th colspan="3">Podstawa programowa</th></tr>
<tr><th>Wymagania ogólne</th><th colspan="2">Wymagania szczegółowe</th></tr>
<tr><td>6.5.</td><td rowspan="4">II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu […] pisemnego […].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].</td><td rowspan="4">VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym.</td><td>III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.</td></tr>
<tr><td>6.6.</td><td rowspan="3">III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.</td></tr>
<tr><td>6.7.</td></tr>
<tr><td>6.8.</td></tr>
</table>

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na komponent dotyczący agresywnego zachowania psów.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
aggressive dogs	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
aggression in dogs dog / dog's / dogs' aggression dogs full of aggression dogs which are aggressive dogs that have problem(s) with aggression dogs' aggressive behaviour dogs with aggressive behaviour aggressive dog behaviours dogs manifesting aggressive behaviour aggressive behaviour in dogs aggressiveness in dogs hostile/angry dogs	
aggressive dogs and managing their behaviours dogs to manage their aggression managing aggression in dogs how to manage dog aggression management of aggressive dogs aggressive dog(s) management	
agressive dogs aggresive dogs aggresion in dogs aggressiv dogs	dopuszczalny jeden błąd związany z podwojeniem litery lub z brakiem końcowego „e" w wyrazie "aggressive"

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
fearful and unsociable dogs dogs' emotions, for example aggression aggressive management (disobedient) dogs / animals your dog online devices like phone or digital camera good internet connection	odpowiedź niezgodna z tekstem
aggression aggressive behaviour managing aggression dangerous dogs dogs / animals	odpowiedź nieprecyzyjna
aggrecion	odpowiedź zawierająca błąd zapisu powodujący zakłócenie komunikacji
a skill obedience (training) genetics managing dogs aggressive managing aggressive dogs' managing aggression dogs	odpowiedź niejasna

Zadanie 6.6.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na możliwość wcześniejszego/szybszego przejścia na kolejny poziom kursu.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *faster*, *quicker*, *sooner*, *level*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)
advance to the next level faster/sooner
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
progress to the next one sooner attend the following one sooner move to/get to/reach the next level sooner start/do the next level sooner advance for/on the next level faster jump to/skip to the next level sooner move on / move further / go forward / advance / progress faster advance through the course sooner

go up a level sooner level up sooner upgrade your level sooner access the next level faster advance to the next level earlier/quicker pass to another level faster complete it faster / more quickly	
advanse to the next level faster progres to the next one sooner	dopuszczalna zamiana “c” na “s” dopuszczalny brak podwojenia litery „s”

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
progress to the next level fly to the next level quickly advanced to the next level quicker	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki
demonstrate you achieved required standard faster demonstrate the required standard sooner start (again) / hop / get / skip faster apply to/for the next level sooner get higher level advance to the level sooner achieve faster unlock the next level faster advance to it sooner	odpowiedź niejasna
advance to the next lever sooner	odpowiedź zawierająca błąd zmieniający znaczenie wyrazu
change a level faster skip the next level sooner finish the course quicker/faster fly through the material faster become a dog trainer faster get promotion sooner	odpowiedź niezgodna z tekstem
go faster / sooner be quicker jump sooner	odpowiedź nieprecyzyjna
przeskoczyć do kolejnego poziomu	odpowiedź udzielona w innym języku niż wymagany w poleceniu

Zadanie 6.7.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują na fakt zdania testu (na koniec trzeciego lub czwartego poziomu).
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *pass*, *knowledge*, *test*, *exam*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
pass the (knowledge) test	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
manage to pass the test(s) / the exam(s) succeed in the test pass the test (given) come through the test successfully	
pass test	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd językowy

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
fail the test submit videos (that demonstrate your skills) train specific behaviours (in dogs) pay for the course	odpowiedź niezgodna z tekstem
take / sit / do the test make it through the test meet the requirements of the course achieve the required standard demonstrate your achievement pass	odpowiedź nieprecyzyjna
continue the course fly through the material	odpowiedź niejasna
submit videos and pass the knowledge test for each level	odpowiedź niezgodna z poleceniem (przekroczony limit wyrazów)
pass the test after pass the test and discontinue course	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki

Zadanie 6.8.

- Akceptowane są odpowiedzi, które wskazują, że kurs byłby droższy / cena kursu nie uwzględniałaby zniżki.
- Wymagany jest poprawny zapis wyrazów o wysokiej frekwencji, kluczowych do rozwiązania zadania, np. *cost*, *money*, *expensive*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź **oczekiwana** (1 pkt)	
cost more / not be discounted	
Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)	
cost you more (in total) be more expensive (for you) cost (you) $1,000 more be $1,000 more expensive cost much more be much pricier cost the standard amount (of money) cost more than (the) pre-paid one increase in price	
amount to / cost (you) $8,500 amount to $8,575 cost 8,500	dopuszczalna odpowiedź zawierająca kwotę opłaty za kurs z opłatą wstępną ($75) lub bez niej
not be ($1,000) cheaper	
be charged at the standard fee have the standard fee cost the standard fee	odpowiedź zawierająca dopuszczalny błąd

Przykładowe **niepoprawne** odpowiedzi (0 pkt)	
be non-refundable be lowered (to $7,500) not start for you be paid after two months allow you to pay later cost 8,500 pounds be slightly more expensive	odpowiedź niezgodna z tekstem
pay more you will spend more money be divided into two payments/charges split into two payments not give you lowered fee / not be lowered charge you ($1,000) more allow you to divide the payment	odpowiedź niespójna z otoczeniem luki

offer an initial payment be more be expensive cost higher not give you the lower(ed) fee not to be lowered to $7,500 up to $8,500 make up of an initial payment make you pay more split your price add up additional $1,000 to sum apply higher fees be non-refundable application fee be cheaper if sum is pre-paid	odpowiedź niejasna
be made up of an initial payment and followed by $5,000	odpowiedź niezgodna z poleceniem (przekroczony limit wyrazów)

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi (1 pkt)
6.5.	agresion in dogs
6.6.	advans to the next level sooner
6.7.	pas the test
6.8.	be more expensiv

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	**B**
7.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C	B
7.2.			B	A
7.3.			C	B
7.4.			D	C
7.5.			A	D
7.6.			B	C

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].
8.2.		
8.3.		
8.4.		

Uszczegółowienia do zadania 8.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Zadanie	Odpowiedzi **poprawne** (1 pkt)
8.1.	concerning
8.2.	clearly
8.3.	importance
8.4.	harmful

Zadanie	Przykłady odpowiedzi **niepoprawnych** (0 pkt)
8.1.	concerns / is concerning / concerned / considering / following
8.2.	clearing / clearest / following / importantly
8.3.	concern(s)
8.4.	harmfull / harming / following / concerning / harmless

Zadanie 9.

Zadanie	**Podstawa programowa**	
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].
9.2.		
9.3.		
9.4.		

Uszczegółowienia do zadania 9.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Zadanie	**Poprawna** odpowiedź (1 pkt)
9.1.	weren't informed of/about / were not given information about / weren't informed before
9.2.	is (very/most) likely to continue / is likely going to continue / is likely to be continuing / will be likely to continue / might/may be likely to continue
9.3.	talking about Peter's idea / talking, Peter, about this idea / talking Peter through this idea / talking over Peter's idea / talking Peter into this idea / overtalking Peter's idea / talking Peter's idea out / talking with Peter about ideology
9.4.	would deal with the/this/that/every/each/any problem / would deal with the/these/those/such/any/some problems / would be dealing with problems / could/might deal with the problem

Zadanie	Przykłady odpowiedzi **niepoprawnych** (0 pkt)
9.1.	hadn't/haven't been informed of / hadn't informed of / didn't inform them about / are not informed about / wouldn't be informed about / were not informed on / weren't infromed of / were not informing (about) / could not be informed of/about
9.2.	is like to continue / was likely to continue / is likely to be continued / isn't likely to continue / is unlikely to continue / will be likely continued / will (most) likely continue / is looking like to continue / most likely will be continued / is likely going to be continue / is probably going to continue / is more likely to continue / would be likely to continue / has been likely to continue / is being likely to continue / will be likely continuing
9.3.	to talk about Peter's idea / talking about Peters' idea / talking about Peter's/Peter/Peters' ideas / talking with Peter / talking to Peter about idea / talking Peter's ideas / talk about Peter's idea / talking of Peter's idea / talking about Peters idea / talking with Peter about these ideas / talking with Peter about the idea / talking the idea over with Peter / talk(s) about Peter's idea / talking about the Peter's idea / talking about Peater's idea
9.4.	would deal with a/some problem / would deal a/the problem / deal the problem / will deal with the problem / would make dealing with problems / would deal with the problem as / would have dealt with (the) problem / would be dealed with problem / would deal with problematic / would be dealing with the problem / would deal with problems as

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 9. wpisywany fragment nie przekracza **pięciu** wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania.**

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
8.1.	concernig
8.2.	clearli
8.3.	importanse
8.4.	harmfull

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
9.1.	were not infromed of
9.2.	is likely to continu / is likly to continue
9.3.	talkin about Peter’s idea
9.4.	would deal wiht the problem

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. W dobie nowoczesnych technologii pojawił się pomysł, aby zajęcia na uczelniach odbywały się wyłącznie w trybie online. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego rozwiązania.

2. Obecnie większość ludzi nie zna bliżej swoich sąsiadów. Napisz **list** do gazety anglojęzycznej, w którym omówisz korzyści płynące z budowania relacji z sąsiadami oraz przedstawisz swój pomysł na akcję, która byłaby okazją do sąsiedzkich spotkań.*

* W arkuszach przygotowanych dla uczniów ze spektrum autyzmu, w tym z zespołem Aspergera, temat brzmiał następująco:
„Obecnie większość ludzi nie zna bliżej swoich sąsiadów. Napisz **list** do gazety anglojęzycznej, w którym uzasadnisz, dlaczego warto mieć sąsiadów, oraz przedstawisz swój pomysł na akcję, która byłaby okazją do sąsiedzkich spotkań.”
Zasady oceniania listu dotyczą tematu drugiego w obydwu jego brzmieniach.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy […].

V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za daną tezą lub rozwiązaniem i przeciw nim, kończy wypowiedź konkluzją.

V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (list)

I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].
V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy […].
V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
VII.8) Zdający proponuje [...]

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

***Zgodność z poleceniem* (elementy treści i formy)**

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	**R***	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny

2. Pierwszy element tematu **3. Drugi element tematu**	**R A L**	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchowna realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę" argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/ określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	**R A L**	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	**R A L**	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	**R**	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	**R A L**	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	**R A L**	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	**R A L**	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

W dobie nowoczesnych technologii pojawił się pomysł, aby zajęcia na uczelniach odbywały się wyłącznie w trybie online. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego rozwiązania.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw" powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do zagadnienia, jakim jest pomysł, aby zajęcia na uczelniach odbywały się wyłącznie w trybie online, oraz stwierdzenie, że w pracy będą rozpatrywane dobre i złe strony tej decyzji (wymaga tego ten typ rozprawki).
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi przedstawić istotę tematu oraz wskazać, że prezentowane będą zalety i wady. Na przykład: *… są plusy i minusy takiego rozwiązania…*; *…ma wiele zalet, ale spowoduje też wiele problemów*, np. *Some people think that university studies should be conducted exclusively online. This decision has its strengths and drawbacks*.
3. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Czy to dobry pomysł?, Czy to dobry czy zły pomysł?* uznaje się ją za odbiegającą od tematu. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą omawiane zalety i wady, np. *What are the advantages and disadvantages of studying at university exclusively online?*
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0 (np. rozprawka „za i przeciw" z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).

5. Użycie zwrotów typu: *Moim zdaniem, Według mnie* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw”, jeśli zdający wskazuje w tezie na zalety i wady danego zjawiska.
6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że pojawił się pomysł, by zajęcia na uczelniach odbywały się wyłącznie online, nie jest tezą, np. *Nowadays many young people prefer to study online. There is even an idea that university studies should be conducted exclusively online.*
7. Zdający może odnieść się do wszystkich uczelni lub jednej wybranej.
8. Zdający może użyć różnorodnych wyrażeń, które wskazują na zajęcia w trybie online na uczelni, np. *online education at university / distance learning at university / online classes/lessons at college / online lectures / virtual university / online university courses / remote university studies / online university / online academic classes / online post-graduate school*.
   Jeśli zdający używa określeń, które odnoszą się do nauki w trybie online, ale nie wskazują jednoznacznie na uczelnie wyższe, np. *e-learning / studying online / online classes / online courses / online learning at school / remote studies / online schooling,* teza jest kwalifikowana jako odbiegająca od tematu, np. *E-learning has advantages and disadvantages.*
9. Teza dotycząca studiowania na uczelni, ale bez odniesienia do faktu, że ma ono mieć miejsce <u>wyłącznie</u> w trybie online, jest kwalifikowana jako odbiegająca od tematu, np. *Conducting university lectures online has many pros and cons*.
10. Teza odnosząca się do studiowana na uczelni, ale bez odniesienia do zajęć w trybie online jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *Studying at university is a great way to broaden your horizons, but it also requires a lot of self-discipline*. *It has many pros and cons.*
11. Teza, która nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, a jednocześnie pomija inny istotny element tematu, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *Is it good that schools have online classes? / Would it be good if students had lessons only online? / Is it good or bad that university students have lessons online?*
12. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy, bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
13. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *Studying at university only online has many avengers*.
14. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Having all university classes conducted online has many advantages, but there are also some disadvantages involved.	Teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki.
Many people, both young and old, decide to study only online. This has both good and bad sides. *Many people believe that online university classes have a great potential but obviously there are also drawbacks of studying in this way.*	Teza odbiegająca od tematu
Is it a good idea to study at college only in an online form?	Teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem, które nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, to nie jest teza jednostronna).
It is a good idea to study at college only in an online form.	Teza jednostronna odbiegająca od tematu.
Studying is an effective way to improve your career prospects, but it has many pros and cons.	Teza niezgodna z tematem.
When young people complete their secondary school education, they often decide to study.	Brak tezy.

Elementy tematu

1. Elementami są: (1) dobre strony i (2) złe strony pomysłu, aby zajęcia na uczelniach odbywały się wyłącznie w trybie online.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego jest sprzeczny z tematem, np. dotyczy zajęć na uczelniach prowadzonych w tradycyjny sposób, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy zdający używa takiego argumentu, by skontrastować go ze studiowaniem online.
3. Dobre i złe strony mogą być przedstawione zarówno z punktu widzenia studentów, wykładowców, jak i społeczeństwa.
4. Jeśli z całej pracy zdającego nie wynika jednoznacznie, że dotyczy ona zajęć online prowadzonych przez uczelnie / studiowania na uczelni w trybie online, taka wypowiedź jest uznawana za odbiegającą od tematu i jest kwalifikowana <u>w każdej części pracy</u> maksymalnie na poziom 1.
5. Jeśli zdający odnosi się w tezie do studiowania online na uczelni wyższej, akceptowane jest używanie w pracy określenia *school*.
6. Jeśli zdający odnosi się do studiowania na uczelni jedynie w zakończeniu, taka realizacja tematu jest traktowana jako odbiegająca od tematu i jest kwalifikowana w elementach tematu maksymalnie na poziom 1.
7. Jeśli zdający w swojej pracy odnosi się na przykład do zalet i wad uczenia się bez wykorzystywania urządzeń elektronicznych/Internetu; zalet i wad samodzielnego uczenia się w domu z wykorzystaniem Internetu/technologii; wpływu zdalnego nauczania na dzieci/uczniów, taka praca jest traktowana jako niezgodna z tematem.

Zgodność z tematem

W dobie nowoczesnych technologii pojawił się pomysł, aby zajęcia na uczelniach odbywały się wyłącznie w trybie online. } „główka”

Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tego rozwiązania.
elementy tematu

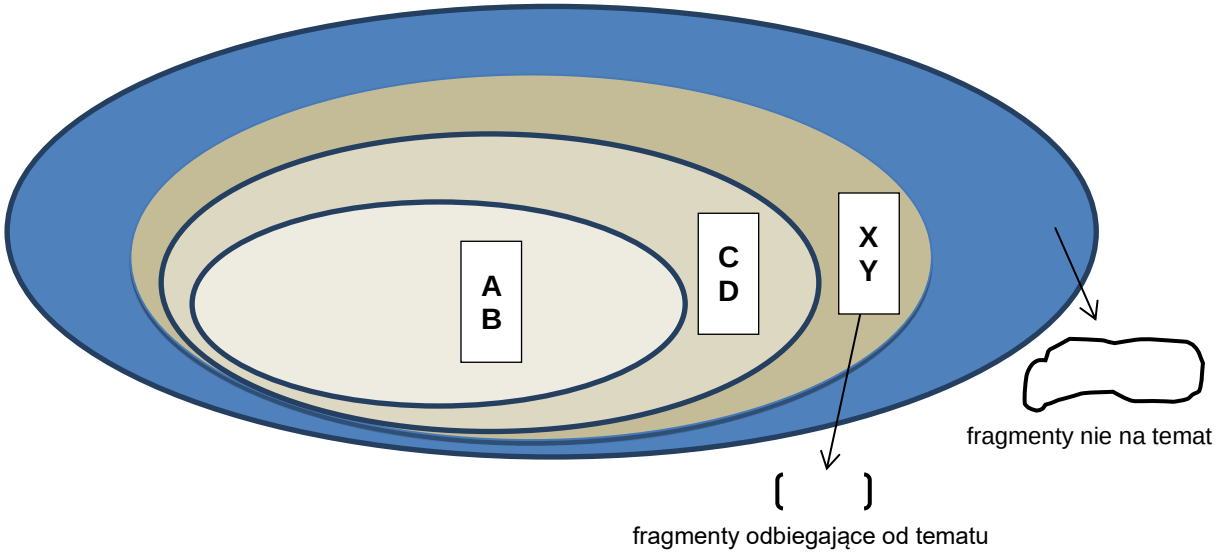

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
   - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
     – korzyści wynikające z korzystania z Internetu,
     – wady studiowania w trybie stacjonarnym.

   Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.
2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
     – dostępność studiów i innych form nauczania.

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.
3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
     – rozważania na temat dlaczego warto zostać studentem / studiować stacjonarnie.

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).

5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1), np. *colleague* zamiast *college*.
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
8. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
10. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

1. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
2. Jeśli w rozwinięciu zdający podaje zalety i wady, a w podsumowaniu pisze, zgodnie z przedstawioną argumentacją, że jest więcej zalet/wad, to takie zakończenie jest akceptowane jako zgodne z treścią i tematem.

Przykład schematycznego zakończenia rozprawki	Przykład zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
All things considered, studying exclusively online has many benefits but also a lot of drawbacks.	*I think people should broaden their interests.*

Uwagi dodatkowe:

Jeśli w rozprawce występują fragmenty, które są wypunktowaniem zalet i/lub wad, segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

LIST FORMALNY

Temat

Obecnie większość ludzi nie zna bliżej swoich sąsiadów. Napisz **list** do gazety anglojęzycznej, w którym omówisz korzyści płynące z budowania relacji z sąsiadami oraz przedstawisz swój pomysł na akcję, która byłaby okazją do sąsiedzkich spotkań.

List formalny jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, itp.

Dobrze napisany list formalny:
- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy, w tym odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący.

Wstęp

1. Wstęp musi zawierać cel/powód napisania listu, zgodny z tematem. Zdający może, na przykład, wyrazić chęć podzielenia się wrażeniami/spostrzeżeniami, zwrócić uwagę na potrzebę rozwijania relacji sąsiedzkich / rolę sąsiadów w naszym życiu.
2. Zdający powinien, na przykład, odnieść się do relacji międzyludzkich lub do swoich osobistych doświadczeń, nawiązać do relacji ze swoimi sąsiadami.
3. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do elementów tematu.
4. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do zagadnienia przedstawionego w temacie.

Elementy tematu

Elementami są:
(1) omówienie korzyści płynących z budowania relacji z sąsiadami, oraz (2) przedstawienie pomysłu na akcję, która byłaby okazją do sąsiedzkich spotkań.

(1) omówienie korzyści płynących z budowania relacji z sąsiadami
W swojej pracy zdający powinien szczegółowo omówić, dlaczego warto budować relacje z sąsiadami / jakie korzyści wynikają z relacji z sąsiadami. Takimi korzyściami mogą być na przykład:
- zwiększone poczucie wspólnoty i przynależności
- wsparcie uzyskiwane od sąsiadów
- efekty współpracy na rzecz lokalnej społeczności.

Akceptowane jest odniesienie się do relacji sąsiedzkich ogółem, ale również do relacji z konkretnym sąsiadem oraz do swoich doświadczeń w tym zakresie.
Jeśli zdający opisuje swoje relacje sąsiedzkie, ale nie odnosi się do korzyści, jakie one niosą, taka realizacja pierwszego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.

Jeśli zdający jedynie wspomina, że relacje sąsiedzkie są potrzebne, ale nie podaje uzasadnienia, taka realizacja pierwszego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0. Akceptowana jest realizacja tego elementu tematu poprzez przedstawienie wad braku relacji z sąsiadami.

(2) przedstawienie pomysłu na akcję, która byłaby okazją do sąsiedzkich spotkań
Aby drugi element tematu został uznany za zrealizowany, wymagane jest, aby zdający przedstawił konkretną propozycję akcji; pomysł, który mógłby stanowić okazję do spotkań sąsiedzkich.
Zdający może zaproponować dla społeczności sąsiedzkiej zorganizowanie na przykład:
- koncertów, cyklicznych spotkań sąsiedzkich, spotkań klubów sportowych, klubu książki
- pikników rodzinnych
- spotkań ze znanymi osobami
- zajęć np. tanecznych, artystycznych, gotowania.

Akceptowana jest realizacja tego elementu tematu poprzez przedstawienie pomysłu akcji, która byłaby jednorazową okazją do spotkań sąsiedzkich.

Jeśli zdający opisał akcję, która się już odbyła i nie sugeruje wykorzystania tego samego pomysłu w przyszłości, taka realizacja tematu kwalifikowana jest maksymalnie na poziom 1.

Zdający może odnieść się do spotkań w trybie online i/lub z wykorzystaniem portali społecznościowych. Istotę stanowi chęć nawiązania/pogłębienia relacji z sąsiadami.
Jeśli zdający odnosi się w swojej wypowiedzi ogólnie do konieczności organizacji akcji, która byłyby możliwością spotkań sąsiedzkich, bez doprecyzowania, na czym ta akcja będzie polegać / podania informacji, w jaki sposób należy to zrobić, to realizacja tego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.

Jeśli zdający opisuje akcję, która może być korzystna dla lokalnej społecznej, np. złożenie petycji do władz miasta o poprawę nawierzchni okolicznych dróg, ale nie stanowi okazji do sąsiedzkich spotkań, taka realizacja tego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.

Zgodność z tematem

Obecnie większość ludzi nie zna bliżej swoich sąsiadów. Napisz **list** do gazety anglojęzycznej, w którym } „główka”

omówisz korzyści płynące z budowania relacji z sąsiadami, oraz
element 1.

przedstawisz swój pomysł na akcję, która byłaby okazją do sąsiedzkich spotkań.
element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
   - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
     - zasady współżycia sąsiedzkiego
     - wady posiadania sąsiadów, np. hałas, remonty
     - sposoby przypadkowego zapoznania się ze swoimi sąsiadami, np. w windzie, w kolejce w sklepie.

   Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.
2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
     - opis wyglądu sąsiada.

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.
3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
     - opis spotkań rodzinnych, przyjacielskich, nie sąsiedzkich.

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający nie wskazuje w pracy na relacje z sąsiadami, ale odnosi się do relacji ze znajomymi, takie elementy tematu kwalifikowane są na poziom niższy.
7. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
8. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
9. Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją jednego z elementów polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.
10. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Zachęta do poparcia projektu/pomysłu na akcję, która byłaby okazją do sąsiedzkich spotkań, może być uznana za podsumowanie. Jeśli egzaminator wydziela fragment pracy jako podsumowanie, segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

Aby zakończenie zostało zakwalifikowane na poziom 2, musi się ono odnosić do kwestii poruszanych przez zdającego w rozwinięciu, np. *I hope my idea will help improve relations among neighbours. I'm waiting for your reply.*

Zakończenia ograniczające się do utartych zwrotów stosowanych w zakończeniu listu (np. *I'm looking forward to your answer / having my letter published),* zwrócenia się do gazety o pomoc w rozpropagowaniu akcji (np. *This project is very important and I hope you will help me get more people involved in it*), zwrócenia uwagi na wagę problemu (np. *This topic can't be ignored and we have to do something about it.*), są kwalifikowane jako schematyczne.

Akceptowane jest zakończenie listu, które jest krótsze niż wstęp.

Przykłady właściwego zakończenia / adekwatnego do tematu	Przykłady schematycznego zakończenia listu
To conclude, I really care about my neighbours and I will appreciate seeing them cooperating with each other more often. I hope you will think about my idea and we will do something great together for our neighbourhood.	*I hope that you will all agree with me on this issue.*
As you can see this project is really important. If there is any chance you could write an article to spread this idea, I would be grateful. This way more people will get involved and we will do something worthwhile.	*I would be most grateful if you took my ideas into consideration. I'm looking forward to your response.*

Elementy charakterystyczne dla formy

List do redakcji jest listem formalnym. Akceptowane są formalne i półformalne zwroty rozpoczynające list, (np. *Dear Sir/Madam*, *Dear Mr Smith*) oraz zwroty formalne i półformalne kończące list (np. *Yours faithfully*, *Best regards*).

Nie są akceptowane zwroty nieformalne (np. *Hi; Hello; Greetings; See you*) oraz nieodpowiednie w kontekście formalnego listu w języku angielskim (np. *Dear Mrs; Dear Head Journalist; To Everybody*).

Nie jest wymagana konsekwencja w użyciu zwrotu rozpoczynającego i kończącego list, pod warunkiem, że obydwa są formalne/półformalne.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie

komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.

7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą" na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych" użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych" użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych" użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *nice*, *great*, *interesting*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *The book was writen in the 19th century.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.

4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	*Fragment odbiegający od tematu.*
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	*Fragment nie na temat.*
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	*Było ciepło , i deszczowo.* *Zrobiłem to √ ponieważ…*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
   - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 160 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *thx*, *CU*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read* <u>*Nowe Horyzonty*</u>. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie

jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją. np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *10.01.2024* (1 wyraz), *10 September 2024* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
   - formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.)
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*,
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*,
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
   - liczby, bez względu na ich długość, np. *1789*.
3. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
4. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
5. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty.* (4 wyrazy).